

Stichting Historie Vliegveld Valkenburg

Nieuwsbrief

Nummer 25 – juni 2024

Van de voorzitter

De tijd vliegt! Volgende maand loopt onze vijfjarige huurovereenkomst voor gebouw 250 alweer af. We hebben met onze huisbaas, het Rijksvastgoedbedrijf, afgesproken dat we deze overeenkomst de komende vijf jaar zullen voortzetten. We hebben nu dus de zekerheid dat het bezoekerscentrum in ieder geval tot juli 2029 op de huidige plek kan blijven zitten. Daarna kunnen we de huurovereenkomst jaarlijks verlengen. We zijn verheugd en trots dat we eindelijk een lesprogramma aan de basisschool kunnen aanbieden. Je leest er meer over in deze nieuwsbrief. Later dit jaar hopen we ook een educatief werkboekje voor de jeugd uit te brengen. Dit boekje kunnen we in de toekomst aanbieden aan individuele jeugdige bezoekers, maar ook aan kinderen die in klassikaal verband het bezoekerscentrum bezoeken. Het is fijn om te zien dat veel mensen de weg naar het bezoekerscentrum weten te vinden. Daar doen we het voor!

Marco P.J. Borst, voorzitter

Twee topdagen in het bezoekerscentrum

Het bezoekerscentrum beleefde een druk voorjaar, mede dankzij twee goedbezochte evenementen. Eerst was er op 20 april het Weekend van het Verdedigingserfgoed. Het was een prachtige dag met 300 bezoekers. De grote belangstelling was deels te verklaren door de ritten over het veld met twee oude DAF-trucks van de Landmacht. Het volgende evenement was Bunkerdag op 25 mei. Ook nu kwamen er weer zo'n 300 bezoekers. Zulke evenementen konden alleen maar een succes worden dankzij ons team van enthousiaste vrijwilligers.

Zaterdag 14 september: Open Monumentendag

Open Monumentendag is een jaarlijkse traditie waar we graag aan meedoen. Op zaterdag 14 september openen duizenden monumenten gratis hun deuren voor het grote publiek. Ook het bezoekerscentrum doet die dag mee en de toegang is ook op deze speciale dag gratis. 'OMD' heeft ieder jaar een thema en dit jaar is dat 'Erfgoed van routes, netwerken en verbindingen'. Als voormalige communicatiebunker past dat thema wel bij ons gebouw. Die dag zal er, zoals inmiddels gebruikelijk, een zendamateur aanwezig zijn om zijn hobby te demonstreren. Kijk voor meer informatie over het evenement en de andere deelnemers op openmonumentendag.nl.

Hangaar 7: de Tupolev is klaar

We kunnen weer goed nieuws brengen deze nieuwsbrief. Na een periode van hard doorknutselen is de Tupolev Tu134 klaar. Het was een modelvliegtuig met heel wat hindernissen. Het merk Amodel is het enige modelbouwmerk dat dit type vliegtuig op schaal 1/72 te koop heeft. Dit merk staat erom bekend niet altijd de meest strak passende onderdelen te leveren, zoals grote merken als Revell en Italeri. Hier had ik me dan ook op voorbereid. Na veel passen, vijlen, snijden, vullen en schuren kwam ik uiteindelijk tot een steeds mooier ogende Tupolev. Uiteraard werden er diverse extra's toegevoegd en aanpassingen aan het model gedaan. Zo sneed ik de zijdeur achter de cockpit eruit, omdat ik straks passagiers wil laten uitstappen op de vliegtuigtrap van Valkenburg. Omdat er geen cabinebinnenkant bij het model zat, maakte ik zelf een stuk interieur. Dit is namelijk zichtbaar als de deur open staat.

Aan de achterkant wilde ik een vrachtdoor openzetten, zodat de koffers uit kunnen worden geladen op het nog in aanbouw zijnde beltloader-voertuig, zeg maar een rijdende loopband. Omdat ik geen goede foto's kon vinden hoe een open vrachtdoor eruit ziet, zocht ik een museum dat een Tu-134 in haar collectie heeft. Ik vond een Hongaars lucht-

vaartmuseum dat er eentje heeft staan en na wat mailverkeer was een medewerker zo vriendelijk om foto's te maken. Helaas zit de motor van het toestel redelijk in de weg om het heel goed te zien, maar dit is zo'n detail speciaal voor de oplettende toeschouwer. Na het spuiten van de eerste lagen primer en verf was het tijd voor de stickers, die van een Oekraïense luchtmacht Tupolev.

Op de foto rechts de Tu-134 tijdens het bezoek op 12 februari 2003. (Foto: Jaco Haasnoot)

Dat ik specifiek een Oekraïense Tu134 wilde maken had als reden, dat die het Vliegkamp had bezocht en ik hem daar zelf heb gefotografeerd. Ik vond het een mooi en opvallend type in een kleurig kleurenschema. Een andere Oekraïense Tupolev had ik een paar jaar eerder kort van binnen mogen bekijken toen deze het Valkenburg aandeed. Dus toen we een tweetal VIP vliegtuigen moesten

uitkiezen voor de maquette was het voor mij niet moeilijk. Ik wilde die mooie blauw witte Tupolev bouwen. De keuze en aankoop van het model was nog ruim voor de oorlog in Oekraïne en dat heeft hier dus niks mee te maken. Puur toeval dus.

Er bleek echter geen stickervel voor deze specifieke Tupolev te koop te zijn. De stickers zijn daarom speciaal voor mij gedrukt door een bedrijfje in Oekraïne. Het is een vergroting van een stickervel voor een 1/144 model. Ik nam een behoorlijk risico, want past het op dit model? Nee die paste op heel veel plekken net niet. Het was een model met uitdagingen en ik zal het maar niet hebben over het afgebroken hoofd wiel en twee antennes en de scheef gezakte neuswiel poot. Het werd allemaal opgelost en binnenkort staat deze stoere Tupolev in de maquette naast de rode loper van VIPCO. We hopen dat jullie haar mooi vinden.

Hugo en Arjan den Hertog

Even voorstellen

Als je het Bezoekerscentrum bezoekt, word je welkom geheten door onze gastheren of onze gastvrouw. Zij kunnen je alles vertellen over het vliegveld, en dat doen ze graag! Er zijn ook vrijwilligers die achter de schermen werken, bijvoorbeeld door te bouwen aan de expositie. In elke nieuwsbrief stellen we er twee kort voor.

Geesje Langeveld

Wat is je band met het vliegveld?

Ik ben Geesje Langeveld, jongste dochter van Tim Langeveld. Mijn vader was Luitenant ter Zee van vakdiensten der 2^e klasse oudste categorie en heeft zijn hele werkzame leven voor de marine gewerkt. Hij is geboren op Den Burg (Texel), maar de marine bracht hem uiteindelijk naar vliegveld Valkenburg, waar hij mijn moeder leerde kennen. De liefde voor de marine bracht hij over op ons, ik was altijd zijn schaduw en ging veel mee. Mijn vader is helaas op 55-jarige leeftijd al overleden.

Waarom ben je vrijwilliger geworden in het bezoekerscentrum?

Ik ontmoette Peter Korbee regelmatig als hij de marine promootte. Ik had hem al eerder foto's en dia's gegeven die hij dan scande en teruggaf. Ik wilde mijn vaders uniform aan de SHVV schenken en zodoende ging ik op een zaterdagmiddag langs. De sfeer was zo leuk en het trok me gelijk en ben nooit meer weggegaan en meldde me aan als vrijwilliger.

Wat doe je verder nog in het dagelijks leven?

In het dagelijkse leven ben ik druk in de weer met mijn dieren. Ik heb een hond, een groot verblijf in de tuin waar cavia's lekker loslopen en een binnen voliëre met diverse soorten vogels. Ik heb PTSS en kan daardoor helaas niet meer werken, maar de dieren zijn mijn alles.

Ook draai ik regelmatig een dienst bij SHVV op zaterdag, maar ook bij groepen die ons door de weeks bezoeken.

Heb je een goed idee of een wens voor het bezoekerscentrum?

Mijn grootste wens voor het centrum is de terugkeer van de poortwachter de Neptune. Maar dat zal helaas nooit gebeuren. Ook hoop ik dat als de bouw van Valkenhorst eindelijk begint, wij onze plek mogen/kunnen behouden in gebouw 250. Zodat ik met alle medevrijwilligers nog lang over het verleden van marine vliegveld Valkenburg kan blijven vertellen en de mensen alles laten zien wat bewaard is gebleven.

Gert Jan Spoormaker

Wat is je band met het vliegveld?

Mijn band is het feit dat mijn vader, Gerrit Spoormaker, daar zijn hele marineloopbaan praktisch heeft doorgebracht.

Hij is opgeleid tot vliegtuigtelegrafist op de Beechcraft ergens in de jaren 60 en heeft altijd gevlogen bij de MLD, ook zelfs op de Karel Doorman op de Stoef. Dus als kind kwam ik heel vaak op het kamp, bijna elke week in de tijd van de Neptune de motoren doordraaien in de weekenden. En later met de Atlantic en Orion was ik nog vaak daar te vinden.

Waarom zou iemand vrijwilliger willen worden in het bezoekerscentrum?

Nu mijn vader alweer jaren geleden is overleden, doe ik dit eigenlijk hoofdzakelijk ter nagedachtenis van hem. Het idee dat ik nu nog steeds rondloop waar hij ook was, en mijn eigen herinneringen, geven dat ik graag hierbij betrokken ben en blijf. Verder is het zeker in deze onzekere tijden belangrijk dat mensen weten van ons vliegveld, van de geschiedenis en met

name de onderzeebootbestrijding, dat het belang al zo was in de tijd van de Koude Oorlog.

Wat doe je verder nog in het dagelijks leven?

In het dagelijks leven werk ik voor de KLM op Schiphol Oost, voor een subcontractor en ben ik medeverantwoordelijk voor de technische staat van de hangaars en gebouwen. Ooit ben ik begonnen bij Fokker, dus je kan wel zeggen dat vliegtuigen altijd al een belangrijke rol hadden in mijn leven.

Heb je een goed idee voor het bezoekerscentrum?

Dit vind ik een lastige. Eigenlijk vind ik het jammer dat we het moeten doen met de telefooncentrale, terwijl er zoveel meer te zien zou kunnen zijn. Ikzelf neig er naar om vaker de attributen te wisselen die we tentoon stellen, misschien in samenspel met onze vrienden op De Kooij. En dat we ook misschien minder ruimte moeten reserveren voor de natuur. Ik begrijp dat dit een lastige is. Er zijn gewoon vele visies mogelijk met betrekking tot het gebruik van de beperkte ruimte die we hebben.

Vreemde vogels op Valkenburg

Sir Winston Churchill

Namens de Valkenburgse gemeente overhandigen twee meisjes bloemen aan mevrouw Churchill. De peuters worden allerhartelijkst bedankt en krijgen zelfs een handdruk van Winston Churchill. Dit tafereel speelt zich 78 jaar geleden af op het vliegpark Valkenburg. De prangende vraag is: wie waren deze meisjes?

Winston Churchill, premier van het Verenigd Koninkrijk in de jaren 1941-1945, vertrekt op 13 mei 1946 aan het eind van de middag, na een vijfdaags bezoek aan Nederland, in een zilveren Dakota (PH-TBO) van de KLM, vanaf vliegpark Valkenburg. Behalve de twee (nog) onbekende meisjes zijn onder andere de volgende personen aanwezig: toenmalig minister-president van Nederland, professor Schermerhorn, de Engelse ambassadeur, Sir Neville Bland en natuurlijk prins Bernard. De prins is 's morgens in Hoek van Holland aan boord van het marineschip Hr. Ms. Tromp gestapt en meegevoerd naar Rotterdam, waar het rond de klok van drie uur 's middags afmeert in de Parkhaven.

Martin de Boer is oud-Valkenburger, oud-marineman en schrijver van het boek 'Vreemde Vogels op Valkenburg'. Ook schreef hij ruim 50 columns voor Katwijkse weekbladen over opmerkelijke bezoekers op het vliegveld. Met zijn toestemming plaatsen we in onze nieuwsbrieven steeds een van zijn mooie verhalen.

In zijn auto, voorafgegaan door twee motorrijders, doorkruist de prins de regio op weg naar het Valkenburgse vliegveld. Nagenoeg rond hetzelfde tijdstip banen Churchill en zijn gasten onder escorte van de marechaussee, voorzien van loeiende sirenes, zich een weg vanuit Rotterdam, om Delft, door Voorburg en Wassenaar naar Valkenburg. Met moeite kan ik de gedachte verdringen dat ze er mogelijk als een stel kwajongens een wedstrijdje van maken. Kijken wie er het eerst is!

Na inspectie van de erewacht – een honderdtal militairen van de Luchtmacht – neemt Churchill afscheid van zijn vrouw en dochter Mary. Zij blijven op uitnodiging van de Engelse ambassadeur enkele dagen langer in Nederland.

Voordat de deur van de Dakota wordt gesloten zwaait Churchill nog even naar de achterblijvers, waarna het toestel zich in beweging zet. Terwijl de Dakota laag over de gebouwen van het vliegveld scheert, zet prins Bernard met zijn eigen vliegtuigje de achtervolging in. Zo wordt de voormalige premier letterlijk en figuurlijk op hoog niveau uitgeleide gedaan.

Twee jaar later bezoekt Churchill Nederland opnieuw. Landde hij de eerste keer nog op Schiphol, ditmaal verkiest hij het Marine Vliegveld Valkenburg. Op donderdag 6 mei 1948 landt de Dakota (G-AJAV) ruim anderhalf uur later dan gepland op Nederlandse bodem. Het vliegveld is inmiddels overgedragen van de Luchtstrijdkrachten aan de Koninklijke Marine met als resultaat dat Churchill deze keer in het gezelschap van de admiraal Helfrich en de commandant van het vliegveld officier-vlieger eerste klasse Swaab een erewacht van het Korps Mariniers mag inspecteren. Na het traditionele persmoment wordt in een Rolls Royce van de Engelse ambassade koers gezet richting Den Haag. Net als twee jaar terug zijn de mensen in groten getale langs de route aanwezig en heeft de politie wegen afgesloten voor het doorgaande verkeer. Op dinsdag 11 mei vertrekt Churchill vanaf Valkenburg naar Noorwegen. Deze keer niet geëscorteerd door Prins Bernard, maar door een achttal Firefly-vliegtuigen van de Marine Luchtvaart Dienst.

Martin de Boer (gepubliceerd op 11 augustus 2011)

Witte Anjerperkje: hulp gezocht

Naast de gevel van het bezoekerscentrum, onder de propeller van de Tracker, ligt het Witte Anjerperkje. Hiermee worden de Nederlandse oorlogsveteranen geëerd. Het gaat helaas niet zo goed met de plantjes. Het lukt het bestuur en de vrijwilligers niet goed om het perkje bij te houden en doordeweeks water te geven. Nu de zomer is begonnen, zijn we dringend op zoek naar iemand die de plantjes af en toe kan verzorgen. Woon je in de buurt en zie je het wel zitten? Stuur een mail naar historie@vliegveldvalkenburg.nl

Kort nieuws

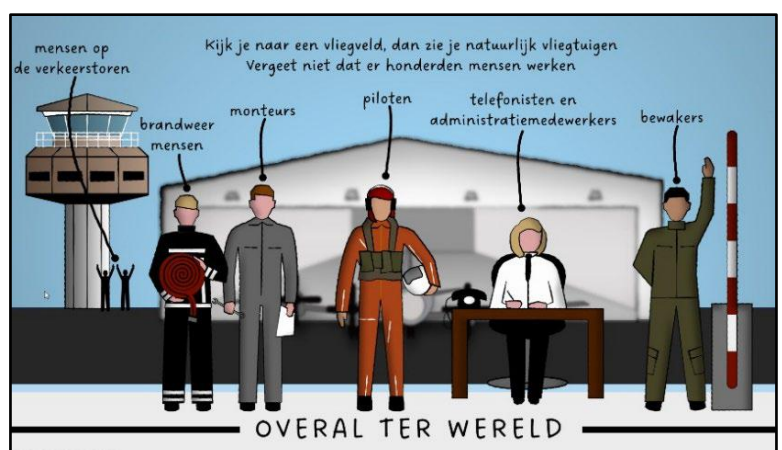

200 bezoekende vliegtuigen

Voordat je de bunker betreedt, zul je aan je linkerhand twee nieuwe fotopanelen zien. Op de panelen staan in totaal zo'n 200 foto's van vliegtuigen en helikopters die sinds 1940 het vliegveld hebben bezocht. Dat gaat van Messerschmitt Bf.109's tot Dakota's en van Sea Kings tot Phantoms.

Lesprogramma klaar voor gebruik

Wat gebeurde er in de Tweede Oorlog op en rond vliegveld Valkenburg? En welke rol speelden de vliegtuigen van de Marineluchtvaartdienst in de Koude Oorlog? Scholieren kunnen het leren in ons interactieve lesprogramma. Het was van het begin af aan onze wens om lesmateriaal te maken over de spannende geschiedenis van vliegveld Valkenburg. Het is ons gelukt om een lesprogramma samen te stellen over onder andere de thema's Tweede Wereldoorlog en Koude Oorlog. Deze grote onderwerpen hebben we teruggebracht tot de lokale geschiedenis. Het lesmateriaal, dat Punt Renée (puntrenee.nl) voor

ons heeft vormgegeven in een interactieve PowerPoint, is bedoeld voor groep 7 en groep 8 van de basisscholen in de directe omgeving van het voormalige vliegveld. Scholen in de regio die geïnteresseerd zijn, kunnen contact met ons opnemen. We bieden dit materiaal voor basisscholen gratis aan.

Nieuwe website: Bezoek Atlantikwall

Vliegveld Valkenburg was in de oorlog onderdeel van de Atlantikwall, de 5000 km lange verdedigingslinie langs de kust, van Noord-Noorwegen tot Zuid-Frankrijk. Voor het Nederlandse deel is er sinds kort een mooie, informatieve website: bezoekatlantikwall.nl. Je vindt er informatie over tientallen Nederlandse bunkermusea en hun activiteiten. De site is een initiatief van de Erfgoedtafel Atlantikwall van de Provincie Zuid-Holland en Stichting Liniebreed Ondernemen.

Fiets de Herinneringsroute 1939 – 2006 mee

Vorig jaar waren de georganiseerde fietstochten rond het voormalige vliegveld een overweldigend succes. Alle tochten waren in een mum van tijd volgeboekt. En dus gaan we ze dit jaar opnieuw organiseren. Prudent Staal is wederom gids. Hij vertelt onderweg over de zichtbare sporen uit de Tweede Wereldoorlog en de vliegekamperperiode. Er kunnen 15 fietsers per keer mee, zodat hij het verhaal maar één keer hoeft te vertellen en er geen gevaarlijke verkeerssituaties kunnen ontstaan. De rit duurt ongeveer 2 uur en meefietsen kost €5 per persoon.

De volgende fietsdata zijn: **20 juli, 10 augustus en 21 september**.

Kijk voor de laatste berichten op vliegveldvalkenburg.nl/fietsroutes. Meld je aan door een mail te sturen naar historie@vliegveldvalkenburg.nl. Inschrijven gaat volgens het principe 'wie het eerst komt, het eerst maalt'.

Agenda Je vindt de bijgewerkte agenda op vliegveldvalkenburg.nl

Juli

- 3. Woensdag, geopend 13 - 16 uur
- 6. Zaterdag, geopend 13 - 16 uur
- 13. Zaterdag, geopend 13 - 16 uur
- 20. Zaterdag, geopend 13 - 16 uur + fietstocht
- 27. Zaterdag, geopend 13 - 16 uur

Augustus

- 3. Zaterdag, geopend 13 - 16 uur
- 7. Woensdag, geopend 13 - 16 uur
- 10. Zaterdag, geopend 13 - 16 uur + fietstocht

- 17. Zaterdag, geopend 13 - 16 uur
- 24. Zaterdag, geopend 13 - 16 uur
- 31. Zaterdag, geopend 13 - 16 uur

September

- 4. Woensdag, geopend 13 - 16 uur
- 7. Zaterdag, geopend 13 - 16 uur
- 14. Zaterdag, geopend 13 - 16 uur
Open Monumentendag
- 21. Zaterdag, geopend 13 - 16 uur + fietstocht
- 28. Zaterdag, geopend 13 - 16 uur

Bestuur SHVV

Marco Borst voorzitter
Prudent Staal penningmeester
Rob Schleiffert secretaris

Contact

Adres: Marinevliegekamp 250, 2236 ZZ Valkenburg
E-mail: historie@vliegveldvalkenburg.nl
Website: www.vliegveldvalkenburg.nl
Facebook: www.facebook.com/vliegveldvalkenburg
Instagram: [instagram.com/shvv250](https://www.instagram.com/shvv250)
Twitter: [@Valkenburg1939](https://twitter.com/Valkenburg1939)

Wil je deze mails niet meer ontvangen? Meld ons dit dan door een mailtje te sturen.